ЕЛЕКТРОНЕН ИНФОРМАЦИОНЕН БЮЛЕТИН

Европа през 2026

Брой 3/16.02.2026 г.

EUROPE DIRECT
Kyustendil

Издание на
Информационен център
Европа Директно - Кюстендил

2500 Кюстендил
ул. “Патриарх Евтимий” №18, читалище „Братство 1869”
тел.: 078 / 52 63 95
e-mail: europedirect_kn@abv.bg
https://europedirectkn.com/
facebook: Europe Direct - Kyustendil

Комисията отбелязва пет години от европейския план за борба с рака със засилени действия за борба с рака

В навечерието на Световния ден за борба с рака на 4 февруари Европейската комисия представи актуализация на Европейския кодекс за борба с рака. В преразгледания Кодекс се определят практически начини за предотвратяване на болестта и той е резултат от четири години работа на над 60 европейски експерти в областта на общественото здраве. Насоките се основават на научни доказателства и са съобразени с населението и здравните системи на ЕС.

В преразгледания Кодекс се поставя силен акцент върху избора на начин на живот и мерките в областта на общественото здраве за намаляване на рисковете от рак, като се обхващат, наред с другото, въпроси като ваксинацията, скрининга за рак, кърменето, приема на алкохол, така наречените ултрапреработени храни и замърсяването на въздуха. Актуализираният Кодекс беше изготвен от Международната агенция за изследване на рака от името на Комисията.

Ракът е значително предизвикателство за общественото здраве в ЕС, като през 2024 г. се наблюдават приблизително 2,7 милиона нови случая на рак и 1,3 милиона смъртни случая, свързани с рак. Освен емоционалното въздействие, което ракът оказва върху ежедневието на милиони хора и техните близки, той има и значителни икономически последици, оценявани на 100 милиарда евро годишно в Европа. Освен това рисковете от рак често са едни и същи за други незаразни заболявания, като например сърдечносъдови заболявания. Поради това Кодексът и Планът „Безопасни сърца“ се подкрепят взаимно, за да постигнат своите цели и да подкрепят здравето на европейските граждани. Например около 80 % от случаите на преждевременни инфаркти и инсулти и 40 % от случаите на рак могат да бъдат предотвратени чрез справяне с рисковите фактори, посочени в Кодекса.

На Световния ден за борба с рака през 2026 г. се отбелязва и петата годишнина на Европейския план за борба с рака, който оказа значително положително въздействие в цяла Европа. В рамките на плана над 2,7 милиарда евро са инвестирани в действия за подобряване на профилактиката, ранното откриване, лечението и грижите в цяла Европа, както и за подобряване на качеството на живот на пациентите с рак. Понастоящем Комисията работи с почти 630 организации в рамките на плана за борба с рака. Заедно с мисията на ЕС за борба с рака планът също така спомага за задълбочаване на нашето разбиране и засилване на научните изследвания в областта на причините за рака, независимо дали става въпрос за биологични процеси, рискови фактори или определящи здравето фактори.

За да стартира актуализирания Кодекс, Комисията е домакин на уебинар, който ще събере експерти в областта на рака, заинтересовани страни и лица, отговорни за вземането на решения, за да обсъдят как най-добре да се справят с рака в целия ЕС и как да прилагат Кодекса на практика.

Комисията установява предварително, че пристрастяващият дизайн на TikTok е в нарушение на Законодателния акт за цифровите услуги

Европейската комисия установи предварително, че TikTok е в нарушение на Законодателния акт за цифровите услуги поради своя пристрастяващ дизайн. Това включва функции като безкраен скрол, автоматична игра, известия за натискане и силно персонализираната система за препоръчване.

Оценка на риска

Предварителното разследване на Комисията показва, че TikTok не е оценило по подходящ начин как тези характеристики, водещи до пристрастяване, биха могли да навредят на физическото и психическото благосъстояние на неговите ползватели, включително малолетните и непълнолетните лица и уязвимите пълнолетни лица.

Например, като постоянно „възнаграждават“ потребителите с ново съдържание, някои характеристики на дизайна на TikTok подхранват желанието да се продължи превъртането и да се премести мозъкът на потребителите в „автопилотен режим“. Научните изследвания показват, че това може да доведе до натрапчиво поведение и да намали самоконтрола на потребителите.

Освен това в своята оценка TikTok пренебрегна важни показатели за натрапчиво използване на приложението, като например времето, което непълнолетните прекарват в TikTok през нощта, честотата, с която потребителите отварят приложението, и други потенциални показатели.

Мерки за намаляване на риска

TikTok изглежда не успява да приложи разумни, пропорционални и ефективни мерки за смекчаване на рисковете, произтичащи от неговия пристрастяващ дизайн.

Например настоящите мерки по отношение на TikTok, по-специално инструментите за управление на екранното време и инструментите за родителски контрол, изглежда не намаляват ефективно рисковете, произтичащи от пристрастяващия дизайн на TikTok. Инструментите за управление на времето не изглеждат ефективни, за да позволят на потребителите да намалят и контролират използването на TikTok, защото те са лесни за отхвърляне и въвеждане на ограничено триене. По подобен начин родителският контрол може да не е ефективен, тъй като изисква допълнително време и умения от родителите за въвеждане на контрола.

На този етап Комисията счита, че TikTok трябва да промени основния дизайн на своята услуга. Например чрез деактивиране на ключови функции, водещи до пристрастяване, като например „безкраен скрол“ с течение на времето, прилагане на ефективни „паузи за екранно време“, включително през нощта, и адаптиране на системата за препоръчване.

Тези предварителни констатации не предопределят резултата от разследването.

Предварителните становища на Комисията се основават на задълбочено разследване, което включва анализ на докладите за оценка на риска на TikTok, вътрешни данни и документи и отговорите на TikTok на множество искания за информация, преглед на задълбочените научни изследвания по тази тема и интервюта с експерти в множество области, включително поведенческа зависимост.

Повече информация на https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/bg/ip_26_

Комисията стартира план за действие за защита на младите хора от кибертормоз

Необходими са спешни действия за защита на децата онлайн, особено от кибертормоз и онлайн тормоз. Едно на всеки шест деца на възраст от 11 до 15 години съобщава, че е било жертва на кибертормоз, а около едно на всеки осем признава, че е тормозило други онлайн. Поради това Комисията обяви план срещу кибертормоза на 10 февруари, Деня за безопасен интернет .

Новият план е изграден около внедряването на общоевропейско приложение , където жертвите на онлайн тормоз могат лесно да получат помощ. Чрез приложението децата и тийнейджърите ще могат:

- докладвайте инциденти на националната телефонна линия за помощ
- получават подкрепа
- безопасно съхранявайте доказателства за тормоз

Повече информация на:
https://commission.europa.eu/news-and-media/news/commission-launches-action-plan-protect-young-people-cyberbullying-2026-02-10_en

Нов план за борба с заплахите от дронове

Европейската комисия представи план за **противодействие на нарастващите заплахи за сигурността,** породени от **дроновете в целия ЕС** .

През последните години ЕС е изправен пред нарастващи предизвикателства, свързани с дроновете, като например враждебни прелитания, нарушения на въздушното пространство, прекъсвания на летищата и рискове за критичната инфраструктура, външните граници и обществените пространства.

Новият план представлява амбициозен проект за по-силно **сътрудничество и солидарност в ЕС** и проправя пътя за **единен подход на ЕС** срещу заплахите от дронове. Той се фокусира върху **вътрешната сигурност на гражданите** , като същевременно допълва текущите **усилия в областта на отбраната** . Освен това планът допринася за развитието на **конкурентен европейски пазар на дронове** , отключвайки потенциала за иновации, растеж и създаване на работни места.

Планът ще подкрепи страните от ЕС, като допълни националните мерки и се съсредоточи върху четири ключови приоритета.

Повече информация на:https://commission.europa.eu/news-and-media/news/new-plan-counter-drone-threats-2026-02-11_en?prefLang=bg

Интелигентни градове: микрокосмос на стремежите и предизвикателствата пред ЕС

От Сантандер до Копенхаген идеята за интелигентни градове изглежда процъфтява в Европейския съюз. Дали обаче те са просто местни, обнадеждаващи проекти? Или те отиват по-далеч, като ни казват нещо за самия Съюз?

Когато човек мисли за интелигентни градове, умът му може да си представи летящи коли, автоматизирани услуги и ботове, които обикалят наоколо в много отдалечено бъдеще. Реалността е, че интелигентните градове, макар и по-малко блестящи, вече са ключов елемент от нашия световен ред и тяхната роля в изготвянето на политиките и управлението само ще се увеличи през следващите десетилетия. Дали това е нещо, което да очакваме с нетърпение или да бъдем предпазливи? Първо, трябва да разберем точно за какво говорим.

Какво представляват интелигентните градове?

Повече информация на: **https://youth.europa.eu/news/smart-cities-microcosm-of-eu-aspirations-and-challenges_bg?etrans=bg**

Кандидатствайте, за да станете Млад Посланик на Енергията!

Вие сте на възраст между 18 и 35 години и сте любопитни как се оформя енергийното бъдеще на Европа? Интересувате ли се от чиста енергия, сигурност и конкурентоспособност и искате да бъдете част от този разговор? Тогава програмата "Млади енергийни посланици" (YEAs) е за вас!

Ако успеете, ще получите възможност да се присъедините към динамична група от млади професионалисти от цяла Европа за едногодишен опит. Ще се свържете с експерти в областта на енергетиката и политиката, ще проучите най-големите енергийни предизвикателства днес и ще видите от първа ръка как се разработва енергийната политика на ЕС.

Кандидатурите са отворени до 15 февруари 2026 г. Резултатите от процеса на подбор ще бъдат публикувани на 21 април 2026 г. За повече подробности и за да кандидатствате, моля, направете справка с насоките и критериите за кандидатстване.

Година, изпълнена с възможности

Програмата ще започне с участието на младите хора в сесии на високо равнище по време на Европейската седмица на устойчивата енергия (EUSEW) от 9 до 11 юни 2026 г. и ще се ангажира с политици, лидери от промишлеността и представители на медиите от целия ЕС. Като част от EUSEW ще бъдете поканени и на Европейския ден на младежтаи енергетиката. Разходите за участие ще бъдат покрити.

Освен това ще се присъедините към жизнена мрежа от млади хора, ще участвате в дейности, включително схема за наставничество, семинари, политически диалози и ще участвате във водещи европейски медии, насочени към устойчивата енергия.

Повече информация на:
https://youth.europa.eu/news/apply-become-young-energy-ambassador_bg?etrans=bg

ЕВРОПА ДИРЕКТНО - КЮСТЕНДИЛ

Предложения на Парламента за премахване на бедността в ЕС до 2035 г.

Депутатите искат Комисията да признае бедността като нарушение на човешкото достойнство в предстоящата си стратегия за борба с бедността и искат тя да работи спешно за премахването ѝ най-късно до 2035 г. В доклад по собствена инициатива, приет с 385 гласа „за“ и 141 гласа „против“ и 53 гласа „въздържал се“, те също така призовават за адекватни бюджетни средства за мерки за борба с бедността в дългосрочния бюджет на ЕС и за правилна координация между ЕС и неговите държави членки.

Борба с бедността, чрез заетост

Пълната заетост и социалната закрила трябва да бъдат стандартни цели за икономическите и социалните политики, казват евродепутатите, а Комисията и страните от ЕС трябва да насърчават политики за защита на трудовите права и справедливо заплащане, включително равно заплащане за равен труд. За да се сложи край на бедността сред хората, които имат работа, те призовават за по-добър достъп до услуги за грижи за деца и персонализирано професионално ориентиране.

Повече информация на:

https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20260205IPR33623/parliament-s-proposals-to-eradicate-poverty-in-the-eu-by-2035

Конкурс „Млади преводачи“: Обявени са победителите за 2025-2026 г.

Поздравления за 27-те победители в тазгодишния конкурс за училищен превод Juvenes Translatores – по един от всяка държава от ЕС!
Изборът на победителите не беше лесна задача, предвид изключително високото качество на представените материали. Тази година се включиха рекордните 3004 участници от 716 училища, които превеждаха на 155 различни езикови комбинации от общо 552 налични. Темата беше „От езици към пейзажи: европейски пътешествия към взаимно разбирателство“.

Генерална дирекция „Писмени преводи“ организира конкурса „Juvenes Translatores“ ежегодно от 2007 г. насам, за да насърчи изучаването на езици и да даде възможност на младите хора да се запознаят с работата като преводач.

Повече информация на:

https://translation.ec.europa.eu/news-and-events/news/juvenes-translatores-contest-2025-2026-winners-announced-2026-02-12_en?prefLang=bg

ЕВРОПА ДИРЕКТНО КЮСТЕНДИЛ

Бюлетинът се издава от Информационен център Европа Диретно – Кюстендил и е част от годишната програма на центъра.
Мненията, изразени в настоящата публикация, са авторски и не отразяват задължително официалните становища на Европейските институции.

Намерете ни във Фейсбук